

روانشناسی اجتماعی نافرمانی

چرا آزادی «نه» گفتن به قدرت است

اریک فروم

ترجمه‌ی فیروزه مهاجر

انتشارات آشیان

سرشناسه	: فروم، اریک، ۱۹۰۰ - ۱۹۸۰ م. Fromm, Erich
عنوان و نام پدیدآور	: درباره نافرمانی: چرا آزادی «نه» گفتن به قدرت است/ اریک فروم؛ مترجم فیروزه مهاجر.
مشخصات نشر	: تهران: اشیان، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص.
شابک	: 978-600-7293-69-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: On disobedience : why freedom means saying "no" to power, 2010
عنوان دیگر	: گفتاری بر نافرمانی.
عنوان دیگر	: چرا آزادی «نه» گفتن به قدرت است.
موضوع	: انسان، تمدن جدید -- ۱۹۵۰ م. - از خود بیگانگی (روان شناسی اجتماعی)
شناسه افزوده	: مهاجر، فیروزه، ۱۳۲۶ -، مترجم
رده بندی کنگره	: ۴۵۰ BD
رده بندی دیویی	: ۱۲۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۰۲۲۹۹۶
اطلاعات رگورد کتابشناسی	: فیپا

انتشارات اشیان

روانشناسی اجتماعیِ نافرمانی

اریک فروم

ترجمه‌ی فیروزه مهاجر

صفحه‌آرایی: ابراهیم توکلی

طراحی جلد: محسن سعیدی

چاپ اول: ۱۴۰۲

تیراژ: ۷۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

مرکز فروش: خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، کوچه فاتحی داریان، پلاک ۵،

تلفن: ۶۶۹۷۲۷۹۲ تلگرام و واتساپ: ۹۹۰۸۹۸۴۷۵۷

Ashian2002@yahoo.com

ISBN: 978-600-7293-69-0

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۹۳-۶۹-۰

تمامی حقوق این اثر محفوظ می‌باشد. تکثیر یا تولید مجدد آن به صورت کلی و جزئی و به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و نشر الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

مقدمه

اغلب سنت‌های دینی و فرهنگی کهن حاوی روایاتی است درباره آفرینش انسان. می‌شود گفت که تا یک دوره‌ای ذهن بشر عمدتاً درگیر چگونگی پیدایش نخستین انسان‌ها روی زمین بوده است. چندان که ما به ندرت از دوران کهن و پیشاتاریخ استوره‌ای درباره مرگ، به مفهومی که امروزه از آن موجود است، می‌یابیم.

به ویژه منطقه بین‌النهرین از اعصار کهن محل شکل گرفتن انواع روایات درباره منشأ جهان و انسان بوده است. برخی که مربوط به یهودیان می‌شده در کتاب مقدس قوم یهود گردآمده است. دو داستان کامل در آغاز سفر پیدایش و همچنین به صورت پراکنده یا به شکل اشاراتی به اعمالی که ملازم با آفرینش انسان بوده است در جاهای دیگر متن، که کامل‌ترین آن را در کتاب ایوب، ثاب سی و هشتم می‌توان دید. از این حد که بگذریم دیگر کار بسیار تخصصی و پژوهشی می‌شود. در هر حال، پژوهشگران بر این نظر هستند که کتاب مقدس به این قصد ویرایش شده است و همه روایاتی که به صورت شفاهی و کتبی درباره قوم یهود

موجود بوده در آن گردآوری شده تا به یک «تاریخ به مثابه رستگاری» شکل دهد.

به هر جهت خواننده کنجکاو که تورقی در کتاب مقدس کند دو صورت کامل اسطوره‌ای پیدایش انسان را در کنار یکدیگر و در آغاز اسفار پنج‌گانه (تورات) می‌یابد. توضیح خوب و روشن در این باره را در کتاب اساطیر خاورمیانه (سامونل هنری هوک، ترجمه ع. ا. بهرامی و ف. مزدپور، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، تهران: ۱۳۸۱) می‌توانید بخوانید. به طور خلاصه، دو داستان درباره آفرینش در شروع سفر پیدایش هست که «نمایانگر دو مرحله متفاوت در جریان تحول و دگرگونی دین اسرائیل است.» در هر دو داستان خداوند خالق انسان خدای خالق جهان نیست، یعنی جهان را از هیچ (ex nihilo) نمی‌آفریند. جهان از قبل موجود و در حالت بی‌نظمی و بی‌شکلی را برای زندگی انسان و سایر مخلوقات قابل زیست می‌کند، نظم می‌بخشد. در باب اول سفر پیدایش که مربوط به بعد از جلای بابل است، جهان در هفت روز خلق می‌شود. روز ششم جانوران و انسان، نر و ماده با هم، آفریده می‌شوند و خداوند نفس خود را در آنها می‌دمد. در اینجا صحبت از سنت شبات/سبت در دین یهود، یا روز تعطیل هفتگی (شنبه) که به طور سمبلیک هفتمین روز آفرینش جهان و آسودن خداوند است، و می‌دانیم که دارای دستورهای بسیاری است به ویژه مورد تکریم یهودیان ارتدوکس. شاید از چشم کاهن مآبی همین دلیل برای حفظ آن، علاوه بر زیبایی و شکوهش، کافی شمرده شده است.